

a

FUNDACJA TAURUS

**UCHYLENIE
ALIMENTÓW**

BIULETYN PRAWNY NUMER 5
PUNKTU NIEODPŁATNEJ POMOCY
PRAWNEJ NR 4, 5, 6 I 7 W POZNANIU

Z

Uchylenie obowiązku alimentacyjnego reguluje art. 138 ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2017r., poz. 682) – dalej: k.r.o., który to przepis stanowi, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Z kolei art. 133 k.r.o. określa przesłanki obowiązku alimentacyjnego rodziców w stosunku do dziecka. Rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Poza powyższym przypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku. Rodzice mogą uchylić się do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokona starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Jeśli w obrocie prawnym funkcjonuje orzeczenie sądu nakładające na rodzica dziecka obowiązek łożenia na jego utrzymanie zasadnym jest skierowanie do sądu pozwu o uchylenie alimentów w razie ziszczenia się opisanych powyżej przesłanek. Takie działanie jest uzasadnione również wtedy, gdy dziecko pełnoletnie stanie się samodzielne tzn. ukończy naukę, zdobędzie zawód i podejmie pracę, z której jest w stanie się utrzymać.

Ważne tezy z orzecznictwa Sądu Najwyższego:

- *Sam fakt osiągnięcia przez dziecko pełnoletności, jak i uzyskiwanie przez nie środków finansowych z tytułu pracy zawodowej, renty inwalidzkiej czy zasiłku dla bezrobotnych, nie pociąga za sobą automatycznie ustania obowiązku alimentacyjnego ciążącego na rodzicach. Sam fakt urodzenia się kolejnego dziecka nie pociąga za sobą automatycznie ustania obowiązku alimentacyjnego w stosunku do pozostałych dzieci. Może on*

ewentualnie wpłynąć na rozmiar istniejącego obowiązku (wysokość rat alimentacyjnych). **V- CKN 1032/00 - wyrok SN - Izba Cywilna z dnia 14-05-2002**

- Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem innego uprawnionego niż dziecko, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, wyjątkowo może polegać także - poza dostarczaniem środków utrzymania i wychowania w postaci świadczeń pieniężnych lub świadczeń w naturze - w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. Może to nastąpić jedynie w stanie faktycznym wskazującym na realną możliwość podjęcia przez zobowiązanego osobistych starań, mających na celu utrzymanie uprawnionego - **III CKN 1412/00 - wyrok SN - Izba Cywilna z dnia 13-12-2000**
- Przeciwstawienie obu paragrafów art. 133 KRO pozwala stwierdzić, iż ogólną przesłanką powstania obowiązku alimentacyjnego jest pozostawanie w niedostatku. Wyjątek dotyczy obowiązku świadczeń rodziców wobec dzieci. Niedostatek występuje nie tylko wtedy, gdy uprawniony do alimentacji nie posiada żadnych środków utrzymania, lecz określa także i taką sytuację materialną osoby uprawnionej, gdy nie może ona w pełni zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb - **I CKN 1187/99 - wyrok SN - Izba Cywilna z dnia 20-01-2000**
- Rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. We wszelkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek, ograniczony tylko ich możliwościami zarobkowymi i majątkowymi stosownie do art. 135 § 1 KRO, utrzymania dziecka. W szczególności nie może zwolnić rodziców od obowiązku świadczeń alimentacyjnych okoliczność, że dziecko jest faktycznie utrzymywane przez kogo innego - **I CKN 1177/99 - wyrok SN - Izba Cywilna z dnia 14-01-2000**

- *Przy orzekaniu o obowiązku alimentacyjnym rodziców wobec dziecka, które osiągnęło pełnoletność - należy brać pod uwagę, czy wykazuje ono chęć dalszej nauki oraz czy jego osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie przez nie nauki - III CKN 199/99 - wyrok SN - Izba Cywilna z dnia 30-06-1999*
- *Istotną okolicznością w świetle przepisu art. 133 § 1 KRO jest to, czy dziecko jest w stanie utrzymać się samodzielnie oraz czy osiągnane przez nie dochody pokrywają jego usprawiedliwione potrzeby. Nie ma znaczenia okoliczność, że dziecko ukończyło osiemnaście lat życia i że otrzymuje rentę - III CKN 278/98 - wyrok SN - Izba Cywilna z dnia 14-04-1999*